

Iz delavskih krogov. Raznoteri štrajki.

**ŠTRAJK DELAVCEV NA TIRO-
VIH N. Y., N. H. & H. ŽE-
LEZNICE.**

Štrajkarski nemiri v Buffalo, N. Y.,
v skladišču Lehigh Valley
železnice.

V SAN FRANCISCO.

New Haven, Conn., 24. maja. —
Štrajk delavcev na progi New
York, New Haven & Hartford želez-
nice bo kmalu končan, kajti mnogo
štrajkarjev se je vrnilo na delo. Uni-
ja italijanskih delavcev pozivlja svo-
je člane na revolucijo.

Buffalo, N. Y., 24. maja. Med po-
licejo in štrajkajočimi nakladalci v
skladišču Lehigh Valley železnice v
Tift Farmi je prišlo do boja. Štraj-
karji so napadli skube in policaj Lar-
kin, ki je bil tepev, je streljal ter
pogodil Italijana Carlo Angelo. Po-
licija so zaprli.

San Francisco, Cal., 24. maja. —
Ulične železnice so uvedle novo pla-
čilno lestvico, ki določa plačo po 25
do 33 centi na uro. Železnice bodo
nadalje poslovale s samimi neunijski-
mi delavci.

Holyoke, Mass., 24. maja. Delavci
tukajšnje papirnice zahtevajo osem-
urno delovno dobo in ako se jim v to
ne privoli, bodo najbrže štrajkali.

**ŠTRAJK OBREŽNIH DELAVCEV
V NEW YORKU.**

Uradno poročilo o nazadovanju
izvoza.

Štrajk newyorških obrežnih delav-
cev okoliške vsej trgovini, in sicer ne
le v New Yorku, temveč tudi na za-
padu, pred vsem pa seveda onim
trgovcem, kateri se pečajo z izvozno
trgovino. To je najbolj razvidno iz
izkaza tukajšnjega carinskega urada
o škodi, ktera je nastala v minulem
tednu radi štrajka. V minulem te-
dnu je izvoz nazadaval za \$944,896,
ako se ga primerja s prejšnjim te-
dnom, in uradniki so mnenja, da bo
nazadovanje izvozne trgovine v tem
tednu doseglo celo deset milijonov
dolarjev. Uradniki neke velike trans-
atlantične parobrodne družbe prizna-
vajo, da odhajajo parniki le napol
nakrveni in da mnogo parnikov blago,
kterega pripeljejo iz Evrope, vzame zo-
pet nazaj, da ne bi ga bilo mogoče
tukaj izkrcati.

Štrajk telegrafistov.

Izvrševalni odbor newyorške unije
telegrafistov je sklenil, da se prične
v kratkem s štrajkom. Jednako so
sklenili tudi druge unije, le od chi-
caske se ni poročila.

**VČERAŠNJI NASELJENCI
NAD DESET TISOČ.**

Iz Evrope dospelo je tekom včeraš-
njega dneva nad 10,000 na-
seljencev.

Iz Evrope prihajajo naseljenici tru-
moma dan za dnem, da si ustao-
ve tukaj drugo in boljše domovino.
Samo tekom včerašnjega dne se je
na Ellis Islandu izkrcalo nad 10,000
naseljencev, katerih so pa šele polovi-
co odpravili.

Danes pridejo nadaljni tisoči nase-
ljencev v našo luko.

V PETLETNO JEČO.

Morilka svojega moža, Kate Neill,
obsojena.

Bridgeport, Conn., 23. maja. Pri
tukajšnjem sodišču je bivša igralka
Kate Neill iz New Yorka pripoznala,
da je umorila svojega moža Joseph
M. Neilla, in sicer v nekem hotelu
v Greenwichu dne 14. decembra mi-
nulega leta. Sodišče jo je spoznalo
za krivo umor na tretjem redu in jo
obsojilo v ječo za dobo ne več
nego devet in ne manj nego pet let.

Ohio in Illinois ter predsednik Roosevelt.

**IMENOVANI DVE DRŽAVI DA-
STA PREDSEDNIKU NAJ-
VEČ OPRAVITI.**

Konferenca v Belej hiši s Cannonom,
Taftom in Longworthom.

POLITIČNI SPHYNX.

Washington, 24. maja. Predsednik
zastopniške zbornice, Cannon, se je
včeraj dopoldne dolgo časa posveto-
val s predsednikom Rooseveltom in
kasneje je pri Rooseveltu obehodal
skupno zvojnimi tajnikom Taftom in
predsednikom zeta Longworthom,
kteri se je tudi posvetoval s tantom.
Cannon in Longworth sta Rooseveltu
poročala o zanimivih političnih do-
godkih v Ohio in Illinois, radi če-
sar so pozvali hi konferenci tudi voj-
nega tajnika Tafta. O čem se je pri-
tem govorilo, je naravno še tajnost.

Cannon so potem, ko je prišel od
predsednika, vsestranski izpraševali,
toda povedal ni ničesar, pač je pa
prorokoval razne stvari, kakor kak
Sphinx.

Predsednik Roosevelt želi dobiti
natanečni pregled o političnem polo-
žaju. Zelo se zanima tudi za Indiana,
kamor potuje konec tega meseca k
odkritju Lawtonovega spomenika v
Indianapolisu. Tam bo gost pod-
predsednika Fairbanksa, kar bo de-
slednjega naravno — zelo veselilo.

AFERA HAYWOOD.

Vsled obravnave so nastali nemiri;
policija je mnenja, da bodo ne-
miri postali vedno večji.

Boise, Idaho, 23. maja. Med ob-
ravnavo proti Haywoodu, prišlo je
včeraj tukaj do prvih nemirov. De-
puty-Serif Bob Meldrum iz Telluride
in obojke generala Wellsa se je za
ulici spri stiskarjem Whimsom radi
Haywoodove afele. Temu je naravno
sledil pretep, v katerem bi tiskar go-
tovo zmagal, ako bi Meldrum ne vzel
iz žepa revolver in z njim ne udaril
Whimsat ako po glavi, da se je takoj
onesvestil.

Mayor tukajšnjega mesta je na-
znanil Meldrumu, da ga bodo takoj
izgnali iz mesta, ako ne preneha ta-
tabora, namreč v stranko za in proti
ko s pretepanjem.

Prebivalstvo je razdeljeno v dva
Haywoodu: sovražstvo postaja vedno
večje in pričakovati je resnih nemi-
rov. Policija je ukrenila vse potreb-
no, da prepreči eventualne nemire.
Policiji imajo sedaj nalog, da zamo-
rejo vsako sumljivo osebo na ulicah
preiskati in eventualno orožje zaple-
niti. Serif in policijski poveljnik de-
lujeta sporazumno.

MEXICO MOBILIZIRA.

Mehikansko vojaštvo je pripravljeno
za eventualno vojno z Gna-
temalo.

Mexico Ciudad, Mexico, 23. maja.
Ako pride končno vendarle do vojne
med Mexico in Guatemalo, bodo za-
mogle mehičanske čete takoj preko-
račiti guatemalsko mejo. Na meji
je zbranega mnogo mehičanskega vo-
jaštva.

Mexikanski poslanik señor Gam-
ben je mesto Guatemalo ostavil in
s topničarko Tampico odplul v San
Salvador.

Mraz v Pennsylvaniji.

Stroudsburg, Pa., 22. maja. Iz vseh
krajev gorovja Pocono prihajajo po-
ročila, da je nastal povsod sičen
mraz, kateri je napravil izdatno škodo
poljedelcem.

**Ako si namenjen ženo,
otroke ali pa
samo sebi ter prijatelje v Ameriko vze-
ti, pa se posveti na vojni cene naz. FRANK
SAKSER, 109 Greenwich St., New York, N. Y.,
ker tu bodeš najpoštenje in najboljše
postrežen. Fr. Sakser je priznani zastop-
nik vseh imovitnih parobrodskih družb.**

Grozna najdba v Elmhurstu, Queens.

**NAŠLI SO TRUPLO POSILJENE
IN UMORJENE DEKLICE;
TRUPLO JE BILO
ŠE GORKO.**

Morilec jej je prerezal vrat od ušesa
do ušesa.

**ŽRTEV JE STARA ŠE LE PET-
NAJST LET.**

V sredo popoldne so našli na sa-
motnem prostoru v Elmhurstu,
Queens Borough, v New Yorku posil-
jeno in umorjeno 15 let staro Ame-
lijo Staffeldtovo. Ko so našli truplo
nesrečnice, je bilo še gorko, vendar
pa dosedaj še niso mogli najti moril-
ca. Predno je dekleketo umrlo, se je
brezdvomno na vse pretege branilo.
V Elmhurstu in v vsej sosesčini je
vsled brutalnega umora zavladalo ne-
popisno ogorčenje, in ako bi morilec
prišel, bi imela policija obilo posla,
da bi ga zamogla obvarovati linča-
nja.

Oče umorjene deklice, William
Staffeldt, je znan in premožen far-
mer na Shell Road, med Elmhurstom
in Winfieldom. Deklica, ki je bila
za svojo starost dobro razvita, je od-
šla od doma ob 1. uri popoldne, da
nabere dandelione za solato. Pol ure
kasneje jo je videl Joseph Engle iz
Winfielda, ko je peljal voz gnojna na
neko njivo. On je opazil, da je de-
klca nabirala z nožem korenine. Od
onega časa naprej jo pa ni nihče več
videl, dokler niso popoldne ob 4. uri
našli njeno truplo. Engle je od daleč
videl nekega moža, kateri se je pribli-
ževal onemu mestu, kjer je deklca
nabirala korenine, toda radi prevelike
razdalje ni mogel videti onega
moža.

Ko se je potem Engle še enkrat pe-
ljal po onem potu, je od daleč opazil
nek zavoj, ki je izgledal kakor zavoj
obleke; ko se je približal, da zavoj
preišče, našel je mrtvo truplo Ame-
lije, ktero je ležalo z obrazom na-
vzdol. Njen vrat je bil prerezan od
ušesa do ušesa, in sicer dvakrat. Nje-
na obleka je bila v največjem neredu
in spodnja oprava je bila vsa razru-
šana. Le površna preiskava je do-
gajala, da je bila deklca posiljena in
umorjena z njenim lastnim nožem,
kteri je ležal kraj trupa v krvi ne-
srečne deklice.

Engle je takoj obvestil o tem po-
licijo v Newtownu, ktera je truplo
prevzela v svoje varstvo in takoj od-
poslala ljudi, da zasledujejo morilca.
Kasneje so prišli na lice mesta tudi
mestni zdravniki, kateri so truplo pre-
iskali in dognali, da je bila deklca
posiljena, predno je umrla. Na vratu
je poznati vtise prstov, iz česar
sleda, da je morilec skušal najprej
svojo žrtev zadaviti, ker se je pa pre-
več branila, jo je končno zaklal. Dr.
Freye izjavlja, da je moral biti mo-
rilec izredno močan človek.

Policija dosedaj še nima niti naj-
manjšega sledu o morilecu. Engleja je
policija skrbno izprašala, toda iz nje-
ga ni bilo mogoče dobiti kaj drugega,
nego ono, kar je zgoraj navedeno.

Uboga žrtev je imela mnogo prija-
teljev in je bila na dobrem glasu.
Nedavno je ostavila šolo in je poma-
gala svojemu očetu na farmi.

**REPUBLIKANSKE KONFERENCE
V MISSOURIJU.**

Konferencam, ktere so se vršile v St.

Louisu, Mo., je prisostvoval
tudi podpredsednik
Fairbanks.

Kansas City, Mo., 23. maja. Sem-
kaj se poroča, da so imeli odlični re-
publikanci države Missouri minoli po-
nedeljek tajne politične konference
v St. Louisu in da je tem konferen-
cam prisostvoval tudi podpredsednik
Fairbanks. Pri posvetovalnih se je
govorilo ponajveč o prihodnjem re-
publikanskem konventu in pri tem se
je prišlo do zaključka, da ima Taft
v Missouriju glede imenovanja kan-
didatoma pričakovati več, nego kteri-
koli izmed drugih dosedaj imenovanih
kandidatov.

Južne republike. Bonilla odpotoval.

**BIVŠI PREDSEDNIK REPUBLI-
KE HONDURAS ODPOTO-
VAL JE V BELIZE, ANGLEŠKA HON-
DURAS.**

On bode sedaj politiko popolnoma o-
pustil in živel na svojej

haziendi.

SAN DOMINGO.

New Orleans, La., 24. maja. Ma-
nuel Bonilla, spedeni predsednik re-
publike Honduras, odpotoval je s
parnikom Ansel M. v Belize, angle-
ška Honduras. Pred svojim odhodom
je Bonilla izjavil, da bode politiko po-
polnoma opustil in se posvetil delu
na svojej haziendi.

Američan Lee Christmas, ki je bil
za časa Bonillovega vladanja general
hondurske vojske, dospel je danes iz
Mobile, Ala., semkaj in se je dalj
časa posvetoval z Bonillo o političnih
zadevah.

Washington, 24. maja. V držav-
nem oddelku vršila se je včeraj več-
urna konferenca glede pogodbe med
Zjed. državami in republiko San Do-
mingo. Posvetovanje se je vršilo o
poravnanju dolgov imenovane repu-
blike in najetja novega državnega
posojila.

TREDNI ŽIVCI.

John Plouku je vlak odtrgal nogo,
kljub temu je pa dalje kahlil.

York, Pa., 24. maja. Na Northern
Central železnici je nek vlak odtrgal
na postaji Falls 30letnemu zavraču
John Plouku desno nogo, dočim je na
levo nevarno ranjen. Plouk se ni o-
nesvestil in je mirno gledal svojo,
kraj njega ležečo nogo. Pri tem je
žalostno majal z glavo, si natlačil pi-
po s tobakom in mirno kahlil.

Tovariši so ga potem naložili na
vlak in ga prepeljali semkaj v bolni-
co. Sebe v bolnici se je radi izgube
krvi onesvestil in tu mu je padla pi-
pa iz ust. Zdravniki trdijo, da ne o-
stane pri življenju.

HOTEL ZGOREL.

Dve osobi usmrteni, ostale so se re-
šile.

Utica, N. Y., 23. maja. V pritličju
tukajšnjega hotela Metropolitan je
včeraj radi neprevidnosti nastal po-
žar, kateri je zahteval dve človeški
žrtvi, dočim še bilo najmanj sto ljudi
v nevarnosti, vendar so se pa rešile
s pomočjo rešilnih lestev, ktere so
jim pravočasno prinesli gasilci.

V dimu sta se zadušila Annie Sul-
livan in George A. James iz Clintona,
ktera oba sta stanovala v hotelu. Ož-
gane potnike so prepeljali v razne
bolnice.

Dva parnika zgorela.

Pri Huntingtonu, Ohio, sta trans-
portni parnik Chevalier in City of
Huntington zgorela. Slednji je plul
med Huntingtonom in Gallipolisom.
Moživo obeh parnikov se je rešilo.

Denarje v staro domovino

polijamo:
za \$ 10.30 50 kron.
za \$ 20.50 100 kron.
za \$ 40.90 200 kron.
za \$ 204.00 1000 kron.
za \$ 1017.00 5000 kron.
Poštarska je vršena pri takih vstopih.
Doma se nakupna vrsta popolnoma
uplajaže brez vinarja oblika.
Naka domarne pošiljave uplajaže
s kr. pošlat hranilni vrad v 11. Čo
12. dan.
Denarje nam poslati je najprejst-
nejše do \$25.00 v gotovini v priporo-
nem ali registriranem pismu, večje
sumbe pa Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER OO.
100 Greenwich Street, New York.
6104 St. Clair Ave. E.E., Cleveland, O.

Vesti iz Rusije. Vlada proti dumi.

**STOLYPINOV A IZJAVA PRED
GOSUDARSTVENO
DUMO.**

Nasilno razporeševanje zemljiščne
poseti je smatrati revolucio-
narnim činom.

ZAROTA.

Petrograd, 24. maja. Ministerski
predsednik Stolypin je včeraj v du-
mi nepričakovano izjavil, da obstoji
med vlado in dumo velik konflikt,
ker je duma pričela reševati agrarno
vprašanje brez vladinih zastopnikov.
Nasilno razporeševanje vnepososti
vlada ne more odobriti, ker to pome-
nja revolucijo. Duma se je namreč
soglasno izjavila v prid razporešev-
vanja, kar je seveda proti ustavnim
zakonom. Radi tega je Stolypin po-
svaril poslance, naj se ne poslužujejo
revolucionarnih govorov, ker to za-
more dovesti do revolucije, kakoršne
svetovna zgodovina še ne pomni.

Iz dežele že prihajajo vesti o
kmetijskih nemirih, zlasti pa v gube-
rnijah Kijev, Tver, Paltava, Tula,
Jekaterinoslav, Voronež in Saratov.
Tukaj so zaprli 60 članov "lige za
razširjanje revolucionarnih idej v
vojski". Med temi so tudi častniki.

**AVSTRIJSKI MORNARIČNI OFI-
CIRJI IN MOŽTVO.**

Razlika med častniki in moštvom
druzih vojni mornaric.

Sedaj, ko so v našej luki vsidrane
avstrijske križarke St. Georg in As-
pern, ima vsakdo priliko opazovati
komadič avstrijskega življenja, ktero
Američani tudi marljivo opazujejo.

Obe ladiji Američanom, in sicer
vsem, s kterimi smo govorili, uga-
jajo. Tudi disciplina moštva jim
ugaja — toda razmerje, ki vlada med
mornarji in častniki, vsakdo kriti-
kuje. Imeli smo priliko opazovati
japonske mornarje, njihove francoske
in angleške tovarše, toda povsodi so
častniki občevali tudi z najzadnej-
šim mornarjem, kakor občeje brat z
bratom. Tako prijateljsko občevanje
in demokratična iskrenost je seveda
mного boljša, nego najstrožja disci-
plina.

O avstrijskih častnikih in mornar-
jih pa kaj takega ne more nihče trdi-
ti. Mornarjev, brez kterih bi mor-
narica niti ne mogla eksistirati, čast-
niki — niti ne pogledajo in prve dni
jih niso pustili niti na kopno. Ako
pomislimo, da je "plača" mornarjev
malenkostna, hrana (riži-biži) slaba,
dela v izobilju, kazni na dnevnem
redu in vrha tega še preziranje od
strani častnikov, potem se ne čudi-
mo, ko ališimo Američane pomilovati
avstrijske mornarje.

Tak položaj avstrijskih mornarjev
na Američane ne more storiti dobrega
vtisa in vsakdo se čudi, čemu avstrijs-
ki (hrvatski) mornarji pri regati v
Norfolku niso zmagali. Američki,
italijanski in angleški mornarji, kteri
so veslali pri regati, so bili pred re-
gato po par dni prosti v svrhu tre-
niranja in dobivali so tudi boljše
hrano. Avstrijske mornarje pa, kteri
so vozili pri regati, so pa kar od dela
vzeli k regati in po regati so morali
zopet na delo. Radi tega so zmagali
pri regati celo Italijani. Tako se za-
trjuje v ameriških krogih in mi jim
verjamemo.

Uverjeni smo, da se bode saj v času
bivanja avstrijskih vojnihih ladij v A-
meriki dalo slavjanskim mornarjem
več prostosti, kar se bode štelo Av-
striji le v šast, kajti dober razmerje
med častniki in mornarji, kakor tudi
prostost moštva se ceni pri nas v A-
meriki mnogo višje, nego stara biro-
kratična prezirljivost.

Čarovnica v — Clevelandu.

Cleveland, Ohio, 23. maja. Mrs.
Carrie Biermannova je obtožila Min-
nie Barisovo, da jo je — začarala.
Obe čestni stanujeta na Conrad Ave.
Tožnica trdi, da jej je "čarovnica"
odvela spanje in tudi vid ter po-
sluh. Njej sicer ni znano, kako je
bilo to mogoče, toda kljub temu toži.

Iz Avstro-Ogrske. Ožje volitve v drž. zbor.

**TUDI PRI OŽJIH VOLITVAH V
AVSTRIJSKI DRŽAVNI
ZBOR SO ZMAGALI SO-
CIJALISTI.**

"Krščanski socialisti" na Dunaju
so bili poraženi.

MLADOČEŠKI USPEHI.

Dunaj, 24. maja. Pri včerajšnjih
ožjih volitvah v avstrijski državni
zbor so dosegli socialni demokrati
kar najlepše uspehe. Iz poročil, ktera
so došla do polnoči, je razvidno, da
so imeli socialni demokrati že do
te ure izvoljenih 78 poslancev. Vsi
skupaj se je vršilo 169 ožjih volitev.
Poročil iz Dalmacije in Galicije še ni.
Pri ožjih volitvah so bili tudi iz-
voljeni sledeči ministri: dr. Der-
schatta, Fort in Dzieduszycki. V šti-
rih dunajskih okrajih so zmagali so-
cialni demokrati.

Ožje volitve so se povsodi vršile
mirno, le v dunajskem predmestju
Fünfhaus so se pretepali socialni
demokrati in "krščanski socialis-
ti".

V Črnovcih v Bukovini, kjer je bi-
lo pričakovati nemirov, so bile vse
gostilne zaprte.

"Krščanski" socialisti so bili po-
raženi, kar ni nihče pričakoval. Mla-
dočehi so dosegli pri ožjih volitvah
lepe uspehe in jih je v novem parla-
mentu približno toliko, kakor jih je
bilo v prejšnjem. Tudi znani sovra-
žnik habsburške dinastije, grof Stern-
berg, je bil izvoljen, kar velja tudi o
Wolffu. Plemiči so vsi porpadli.

LA MANO NERA.

Aretovani Italijani.

Rochester, N. Y., 24. maja. Polici-
ja je aretovala tri člane organizacije
italijanskih roparjev "La mano ne-
ra", ker so obdolženi, da so s pomoč
jo grozilnih pism dobili \$150 od svo-
jega rojaka Salvatore Bonafide. Sle-
dnji je našel pod svojimi vrati velik
kos dinamita in svarilo, da bode
umrl.

RAZSTRELEBA AMONIKA.

Petdelavcev ubitih pri Armour & Co.
v Chicagu.

Chicago, Ill., 24. maja. V skladi-
šču klavnice trdke Armour & Comp.
se je razletel rezervoar amoniaka; 5
delavcev je bilo ubitih in 12 se jih je
vsled amoniaka onesvestilo. Vse so
morali odnesti v bolnico.

OREL ODNESEL TELETA.

Dober strelec ga je ustrelil.

Philadelphia, Pa., 23. maja. Geo.
W. White, 66. ulica in Limekiln Pike,
v Germantownu je včeraj ustrelil ve-
licega orla, kteri je odnesel malega
teleta. Orel je nesel teleta za hrbet,
tega White ga je pogodil z zrnjem
v peroti, nakar je izpustil svoj plen.
Ko je prišel tudi orel na zemljo, mu
je lovec s puškinim kopitom razbil
glavo. Orel meri 7 čevljev z razpeti-
mi peruti, 3 čevlje od glave do repa
in tehtal 100 funtov.

Ukradenega dečka še niso našli.

Willmington, Del., 23. maja. O zgi-
nolem štiriletnem dečku Francisu
Malleyu, kteri je neznano kam zgi-
nol že minoli terek, do sedaj še niti
najmanjšega sledu ni. Vsa policija
sele države in vsi detektivi sedaj
iščejo sledove o zginolem dečku, toda
vse je zaman.

Dečka so zadnjič videli, ko je stal
pri mostu Brandywine, kjer je govo-
ril z nekim nepoznanim možem. Po-
licija je mnenja, da se je deček upo-
lil. Njegova mati je vsled žalosti še
vedno bolna. Ker je deček zginol ne-
posredno po dečku Marvinu, kterega
so nedavno našli mrtvega, obudilo je
to velikansko senzacijo in ogorčenje.

Razne novosti iz inozemstva.

**ŠPANSKI PRINC PRESTOLONA-
SLEDNIK ODLIKOVAN S
KRIŽEM PELAYO.**

Izgredi v Transvaalu; štrajk v Jo-
hannesburgu.

TURŠKI BEGUNJI.

Madrid, 24. maja. Novorojeni
španski prestolonaslednik "prince"
Asturski, dobil je križ reda Pelayo,
kterega so mu podelili v prisotnosti
vseh članov kraljeve rodbine.

Johannesburg, 24. maja. Tukajš-
nje delavstvo štrajka in pomožaj je
zelo kritično. Vsi beli rudarji so pri-
čeli štrajkati. Zvečer je prišlo v Ro-
binson Deepu do velikih izgrediv.
Semkaj je dospelo nad 1000 vojakov.

Belgrad, 24. maja. Vsa turška po-
sadka v Skopju, nad 1000 mož, je
dezertirala, ker so vojniki dobivali
slabo hrano in ker so jih častniki mu-
čili. Vojaki so odnesli seboj vse oro-
žje. Dosedaj so jih vjeli le 50.

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Izdaja slovensko tiskovno društvo
FRANK SAK ER, predsednik
VIKTOR VALJAVEC, tajnik.

Inkorporirano v državi New York,
dne 11. julija 1906.

Leto velja list za Ameriko ... \$3.00
pol leta ... 1.50
Evropa, za vse leto ... 4.50
pol leta ... 2.50
četrt leta ... 1.75
Evropo pošiljamo list skupno dve
številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
Incorporated under the laws of the
State of New York.

Advertisement on agreement.

Za oglašje do deset vrstic se plača 30
centov.

Donej brez podpisa in osebnosti se
ne natisnejo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Pri prevzembi kraja naročnikov
posreduje, da se nam tudi prejšnje bivali-
st nazivati, da hitreje najdemo bivali-
st. Dopisom in pošiljatkam nare ite
naslov:

"Glas Naroda"
69 Greenwich Street, New York City.
Telefon 1279 Reclor.

Tovarnarji in skabje.

Delavcem skoraj vsake civilizova-
ne dežele je dovoljeno organizirati se
in v potem organizacij skušati dose-
či poboljšanje svojega položaja. Iste
pravice imajo naravno tudi deloda-
jalci, in ako je zveza ameriških to-
varnarjev, ktera ima ravnokar v New
Yorku svojo letno konvencijo, skle-
nila vsako leto nabrati pol milijona
dolarjev v svrhu boja proti organi-
zovanemu delavstvu, jej tega nihče
ne more braniti.

Amerika je namreč svobodna de-
žela in gospoda tovarnarji imajo celo
pravico, da odlagajo vojo, na kterej
sede, ako so s tem le oni oskodovali.
Ako zahtevajo tovarnarji, da se pri-
pne z importom Kitajcev in Ja-
ponecev, da se s pomočjo teh kulije-
v uniči organizacije ameriških delav-
cev, se pa mora vsaki razsodni človek
aprav "čuditi kratkovidnosti dezve-
nih vodij ameriške industrije.

Pomanjšanje plače ameriških de-
lavcev pomenja pomanjšanje boga-
stva ameriškega ljudstva. V inozem-
stvo se izvažajo le mali odstotek pro-
izvodov ameriških tovarnarjev. Radi tega
je zmoglost kupovanja ameriškega
ljudstva tudi glavna podlaga tako-
zvanemu prosperitetu. Koma pa naj to-
varnarji svojo blago prodajajo, ako
se ameriški delavci nadomestijo z iz-
tožnimi kuliji?

Ako pomenja zadržanje tovarniške
zveze že z ozirom na to veliko krat-
kovidnost, in absolutno pomanjkanje
znanja moderne gospodarske politike,
pomenja proslavljanje skabov nič
drugega nego smešnost.

Skabje so redno siromaki, kteri
škodujejo svojim tovarišem redno po
principu: jej ali pa umri. Vseled tega
zamoren način skabskega postopa-
nja razumeti in jim morda tudi o-
prostiti, ako vpoštevamo njihovo be-
do in socialen položaj.

Toda proslavljanje skabe kot junake
in mučnike industrijske svobode,
kakor skuša to zveza tovarnarjev, je
pa gotovo skrajno komično, in ljudje,
ki zahtevajo kaj takega, se nikdar
ne morejo smatrati resnim. Radi te-
ga je prava sreča, da tvorijo člani
tovarniške zveze le mali del delo-
dajalcev v Ameriki. Člani te zveze
so ljudje, kteri se niso nikdar ni-
česar učili in torej tudi ničesar po-
zabili, tako da se jih zgodovina ne
bode niti v najbližnji bodočnosti
spomnila.

Mrtve ribe.

Kaj postane iz mrtvih rib? S tem
vprašanjem se bavi neki norveški pri-
rodoslovec. Vsaka žival, ki pogine
v vodi, pride prej ali slej na površje,
tako da bi pravzaprav morala biti
vsa morska površina pokrita s trupli
rbi in drugih morskih živali. To se
pa ne dogaja. V globini se mora ne-
kaj gojiti, kar brani mrtvi živali, da
ne pride na površje ter ne okužuje
zraka. V resnici ima tudi morje prav
tako svojo zdravstveno policijo kakor
tudi kopno. Ako se na vrvi spusti
v morje kos mesa, ter se je za neko-
liko časa opazil potegne iz morja, te-
daj se opazi na mesu vse polno živa-
lie različne vrste. Ako pade mrtva ži-
val na dno, tedaj jo takoj napade
mnogo malih živalic, ki v kratkem
času vse požoro. V morju velja isto
pravilo, kakor na kopnem, namreč,
da veliki požirajo male, a mali potem
potem velike, toda šele, ko isti pogi-
nejo. Bivanje ob morju bi bilo ne-
prijetno, ako ne bi drobne morske
živali čistile morje.

Solna puščava v Okla- homi.

Oklahomska solna puščava je se
vedno le malo znana in dosedaj jo
se nihče ni izkorsčal; sedaj pa, ko
postane Oklahoma država, postal bo
tudi ta del Zjedinjenih držav kmalo
koristnozem, in sicer na jeden ali
drugi način.

Solna puščava meri nad trideset
štirjaskih milj in se nahaja v Okla-
homi. Pustinja ni nič drugega,
nego jezero suhe in izredno čiste soli
trokute oblike. Na severu meji solna
puščava na Salt Fork River in na
vseh straneh so meje tako natančno
oznane, kakor je to mogoče le pri
pravem jezernu. Površje te puščave
je pa tako pusto, da tvori Sahara v
primeru s solno puščavo v Oklahomi
lepo oazo.

Sol leži na nekaterih prostorih le
po par palcev, na drugih pa zopet
po več čevljev na debelo, in je tako
čista, da je vsako čistenje nepotrebo-
no. Lege soli se pa razprostirajo
tudi pod zemljo dalje, dokler pod-
zemne reke sol ne prične topiti; to
se je dokazalo s pomočjo izkopava-
nja ob obrežju imenovane reke.

Imenovana reka je dobila svoje ime
od te solne puščave in njena voda je
kacih sto milj daleč popolnoma sla-
na, dasiravno živi v njej vse polno
rib.

Po tej puščavi vodi Denver, Enid
and Gulf železnica. Ko so gradili
to železnico, so izkopali velikanske
množine soli, ktero so tudi prodali.
Toda to je bila le postranska kup-
čija; železniška družba je imela do-
voljenje napraviti svojo progno po pu-
stinji in tako je zamogla z izkopano
soljo poljubno razpolagati; vse dru-
ge prošnje za izkoriščanje te pusti-
nje in za dovoljenje ustanovitve raz-
nih tovarn za prirejanje soli je pa
vlada dosedaj vedno odklonila. Zve-
zina vlada namreč dandanašnji ne
daje več tako rada koncesije za iz-
koriščanje naravnih zakladov na nje-
nih zemljiščih, kakor nekdanj, ko je
vsak zasebnik, kteri je imel dovolj
denarja, tudi dobil kako masno kon-
cesijo. Kljub temu pa solna puščava
v Oklahomi ne bode ostala vedno ta-
ka, kakor je sedaj.

Naravno, da na onih tridesettisoč
štirjaskih milj zemljišča nihče ne
prebiva, le ob meglenih dnevih po
zimi se tjejak zateče na desetisoče
rne in divjih gosi in jedino radi tega
pride tjejak tudi mnogo lovecev.

O kemiji in nje pome- nu za vsakdanje življenje.

Napisal dr. Vladimir Herle.

Lacisier je nastel 31 takih snovi,
ki jih je smatral za elemente; vendar
je še o nekaterih izmed njih dvomil,
je li so pravi elementi, in v istini so
se dale poznaje se razkrojili.

Sedaj je znanih vsega skupaj 78
elementov in iz teh elementov so se
stavljene vse doslej preiskane, znane
in človeku pristopne tvarine na naši
zemlji.

Kemiki delijo elemente zaradi bolj-
šega pregleda v dva oddelka, v ko-
vine (metale) in nekovine (metalo-
ide). II kovinam spadajo: zlato, sre-
bro, živo srebro, baker, železo, svinec,
ter ein (kosit); razum tega še pla-
tin, cink, nikel in mangan, ki jih pa
v prejšnjih časih niso poznali. K ta-
kozvanim lahkim kovinam, kojih spe-
cifična teža *) je manjša od 5, pripa-
dajo: litij, natrij, kalij, kalcij, barij,
magnezij in aluminij, same kovine,
ki jih stari niso poznali, in razum
teh še mnogo drugih kovin.

Med najvažnejše nekovine spadajo
ogljik, žveplo, fosfor, arzen in silicij;
nadaleje plinasti elementi, kakor ki-
sik, vodik, dušik, klor in fluor.

Množine, v kterih nastopajo razni
elementi, so zelo različne: v največji
množini se nahajajo na zemlji kisik,
silicij, aluminij, železo in kalcij, tako
da sestoji okoli deset desetina naše
zemeljske skorje iz zelo različnih tva-
rin, kojih glavne sestavine tvorijo ti
imenovani peteri elementi. Tako se
n. pr. nahajata kalcij in kisik v vseh
velikanskih pogorjih, ki so iz apnen-
ca; aluminij in kisik se nahajata v
vsakej glini, in kjerkoli raste kaka
zelena bilka, tam se nahaja gotovo
tudi železo v zemlji.

*) Specifična teža kakega telesa je
teža jednega kubičnega centimetra
dotičnega telesa, izražena v gramih.
Za jednoto se jemlje teža jednega ku-
bičnega centimetra čiste vode (pri
4 stop. Celzija), ki znaša en gram.
Če se torej n. pr. reče: specifična teža
čistega železa je 7.8, se to pravi, da
je železo 7.8krat težje od vode, ali
da tehta jeden kubični centimeter
železa 7 celih in 8 desetih grama;
kočka, ktere rob bi meril en decime-
ter, bi torej tehtala 7 kilogramov in
800 gramov.

Kar se tiče posebej kovin, so jim
lastni gotovi, izrazoviti znaki, po
kterih jih lahko ločimo od drugih
elementov; odlikujejo se po kovin-
skem sijaju, ki se n. pr. pokaže za
trenutek tudi pri kosu svinca, ako ga
z nožem narežemo; vse so dobri pre-
vodniki toplote in elektrike, vse so
izvzemi živega srebra, pri navadni
temperaturi trdna telesa, vse so ne-
prozorne ter se začnejo pri gotovi
vročini taliti itd.

Glede specifič: težje se kovine zelo
razlikujejo: natrij in kalij sta lažja
od vode ter plavata v njej; speci-
fična teža litija, najlažje nam znane
kovine, znaša samo 0.59 gramov. Na
drugi strani pa spadajo nekatere ko-
vine med najtežje doslej znane tva-
rine, kakor n. pr. platin in ozmij, ko-
jeja specifična teža znaša 22.4
grama.

Za vse nadaljno razumevanje je
važno sledeče. Rekli smo, da so ele-
menti tiste tvarine, ki se ne dajo več
razkrojiti. Če imamo n. pr. 168 gra-
mov železa, ne moremo tega železa
več tako razkrojiti, da bi dobili n.
pr. 100 gramov ene in 68 gramov ka-
ke druge tvarine, od kterih bi bila
vsaka od železa različna. Ne, teh
168 gramov železa obdrži neprestano
svojo prvotno težo in železo ostane
železo, kakor je bilo. Če pa se na
teh 168 gr. železa izvrši kaka izpre-
memba, n. pr. na ta način, da železo
dalje časa do razhajenja ogrevamo,
opazimo, da je nanovo nastala tva-
rina težja, kakor je bilo pa popreje
železo in da tehta okoli 232 gramov.

Ta tvarina ima sedaj vse druge last-
nosti kakor železo, na primeren na-
čin pa lahko iz te tvarine zopet iz-
ločimo ravno 168 gramov železa in
to železo je zopet ravno takšno, ka-
kor je bilo popreje; teža mu ostane
neizpremenjena in ne moremo ga več
dalje razkrojiti. Železo je torej ele-
ment, nova tvarina pa, ki smo jo do-
bili, je nastala na ta način, da se je
z železom združil nek element, ki se
nahaja neviden v zraku, namreč —
kisik.

Ogledno si to stvar na podlagi zna-
nih dejstev natančneje, ker je za na-
daljno razumevanje velike važno-
sti! —
Če vzamemo n. pr. 56 gramov opil-
kov čistega železa in 32 gramov
žvepla, ki ga stlačimo v prah in zme-
šamo oboje, železo in žveplo kolikor
mogoče dobro, dobimo prah, ki tehta
seveda 88 gramov. Ta prah pa je le
mehanična zmes železa in žvepla,
kajti oboje elementa obdrži vsak
svoje lastnosti in lahko se posreči lo-
čiti železo od žvepla z mehaničnimi
sredstvi; če sipljem na pr. ta prah
previdno v kozarec z vodo, ostane
žvepleni prah na površju vode, želez-
ni opilki pa padejo na dno posode;
lahko pa tudi s pomočjo magneta lo-
čimo železo od žvepla.

Čisto kaj drugega se pa zgodi, ako
držim stekleno posodo, v kteri se na-
haja ta prah, nekaj časa nad plame-
nom vinskega cveta. V gotovem tre-
nutku začne prah na spodnjem kon-
cu tam, kjer je posoda najbolj raz-
greta, žareti, in če odmaknem posodo
od plamena, vidim, da se to žarenje
širi naprej, dokler ne žari ves prah.
Iz mehanične snovi je postala sedaj
popolnoma nova, 88 gramov težka
tvarina, ki se imenuje železov sulfid.
Votaj tvarini sta izgubila železo in
žveplo poprejšnje lastnosti: če jo
zdrobimo v prah, nima magnet nobe-
ne privlačne sile več do nje; žveplo
gori, ta tvarina pa ne.

Če naredimo ta poskus večkrat z
različnimi množinami železa in žvep-
la, pridemo še do zanimivega dejstva,
da se vse železo združi z vsem žvep-
lom kemično samo takrat, kadar pri-
de na 56 utežnih delov železa 32 utež-
nih delov žvepla: če torej vzamemo
28 ali 14 ali 7 gramov železa, mora-
mo vzeti 16, 8, oziroma 4 grame
žvepla. Če vzamemo n. pr. 60 gra-
mov železa pa 32 gramov žvepla, pre-
ostane vedno za 4 grame železa in
narobe, če vzamemo n. pr. na 7 gra-
mov železa 6 gramov žvepla, preosta-
neta 2 grama žvepla.

Mične pojave opazujemo, če vzame-
mo n. pr. 25 gramov živega srebra
in 4 gr. žvepla; če to zmes v stekleni
cevi razžrevaemo toliko časa, da se
slisi slab pok, dobimo 29 gr. tako-
zvanega črnega cinobra, ki se po svo-
jih lastnostih popolnoma razlikuje od
elementov, iz kterih je nastal.

Če pa razžrejeemo 32 gr. žvepla
z 127 gr. bakra, opazimo ravno tako,
da nima nova tvarina, ki se imenuje
žveplov baker in ki je sive barve, last-
nosti ne žvepla, ne bakra.

Ti trije poskusi pa nam še nekaj
drugega povedo: namreč, da so, če se
eden in isti element — v našem slu-
čaju žveplo — kemično združi z raz-
ličnimi elementi: tiste nove tvarine,
ki nastanejo valed kemične spojite, se
druga od druge ravno, tako različne,
kakor so elementi različni med seboj;
železov sulfid je nekaj popolnoma
drugega, kakor pa n. pr. črni cinob-
er.

Ti poskusi nam obenem kažejo, da
se žveplo z raznimi elementi spaja
v različnih utežnih razmerjih, da je
pa za eden in isti element to utežno
razmerje stalno; 4 gr. žvepla se spo-
ji kemično s 7 gr. železa, ali na 100 de-
lov žvepla pride 175 delov železa; če

pa vzamemo živo srebro, pride na 4
gr. žvepla 25 gr. živega srebra, ali
na 100 delov žvepla 625 delov živega
srebra; bakra pa pride na 4 gr. žvep-
la približno 16 gr., ali na 100 delov
žvepla 397 gr. bakra.

Vse take in slične izpremembe, ka-
koršne smo opazovali pri naših po-
kusih, imenujemo kemične preosno-
ve, ali kemične procese, vsako tva-
rino pa, ki je nastala valed kemične
spojitve dveh različnih elementov,
imenujemo kemično spojino.

Vsaka kemična spojina je torej
produkt ali posledica kemičnega pro-
cesa, ki nastopi, kadar spravimo po-
dvoje ali več različnih elementov v
ozko dotiko. Pri doslej navedenih
kemičnih procesih pa smo razen tega
potrebovali precej velikih toplote, da
se je začel proces razvijati; ko pa
je le-ta nastopil, začela se je obenem
razvijati toplota, kot posledica kemi-
čnega procesa.

DOPISI.

South Lorain, Ohio.

Čenjenji g. urednik:—

Zopet Vam pošiljam nekaj vrstic
v Vaš list "Glas Naroda".

Znamo nam je, kako visoko je že
uspela glasba (petje) med sloven-
skim narodom; in tako tudi mi Slo-
vence v Ameriki nečemo zaostati, pač
pa napredovati. Tudi tu na taji zme-
ljni ne bodo zamrli naši glasovi. Za
nas Slovence velja vedno: sem pevec
in peti mi vse je na svetu.

Kakor smo že poročali, smo tukaj
v South Lorainu ustanovili pevsko
društvo "Planinski Raj", ktero ob-
stoji iz 22. pevskih moči, kteri smo
bili po sposobnosti od večjega števila
nabrani. Sedaj se prav pridno ve-
hamo pod vodstvom pevovodje gosp.
Ivan Boljka že tretji mesec. Upamo,
da nam bodo mogoče kmalo na dan
z našim prvim uspehom, kar hočemo
poročati svoječasno.

V zaključku pozdravljam vse ro-
jake širom Amerike, tebi "Glas Na-
roda" pa želim obito uspeha!

Andrej Bombak, tajnik.

Winter Quarters, Utah.

Dragi "Glas Naroda":—

Sprejmi tudi iz našega kraja par
vrstic.

Poročati moram o nesreči, ktera je
zadela našega rojaka Josipa Vežak-
ni. Dne 16. maja je šel zdrav in
vesel na delo; ob 9. uri se utrga nad
njim velika količina premoga, pade
nanj, da je obležal na mestu mrtve.
Pokojujki je bil priljubljen med nami.
Tukaj zapuša žalnočno ženo in dva
otroka, nadalje jednaga brata in se-
stro, v stari domovini pa očeta, brata
in dve sestre. Doma je bil iz Ljub-
nega na Spodnjem Štajerskem. Po-
kojujki je bil pri dveh družtvih, kte-
ra sta mu priradila lep pogreb. Naj
v miru počiva!

Rojaki, to je zopet jeden izmed
številnih vzgledov, kako so potrebna
podporna društva.

S pozdravom Fran Jenko.

Iz slavlanskega sveta.

Bolgarska dekleta v London.

Dvajset deklet iz bolgarske držav-
ne tovarne za preproge v Šumenu je
bilo poslanih na londonsko razstavo,
da tam obiskovalcem razstave poka-
že izdelovanje bolgarskih preprog.
Dekleta so oblečena v narodno bol-
garsko nošo.

"Tajna društva".

"Dziennik Poznanski" poroča, da
so pruski šolski uradi odkrili (seveda
ne obstojeca) "tajna društva" med
poljsko gimnazijsko mladino. Zavo-
ljo tega bode se bojda izvršila cela
vrsta preiskav v raznih gimnazijah.

Oporoka Pobjedonosceva.

Nedavno umrli Pobjedonoscev, biv-
ši prokurator ruskega svetega sino-
da, je zapustil 6 milijonov rubljev;
od te svote je določil precejšnji zne-
sek za propagando pravoslavja, za si-
rotišča in največ za zidanje — novih
ječ. Kakoršen je bil celo svoje živ-
ljenje, takšen je ostal tudi pred svo-
jo smrtjo.

Zapet Slovak obojen.

Te dni je stal Ignacij Polak, kmet
iz Hochstetna (prešorski komitat)
pred tiskovnim sodiščem v Budimpe-
šti. Bil je obtožen radi članka:
"Kakšni moramo biti mi Slovaki?",
ki ga je objavil v slovaškem listu
"Národný Hlasník" v avgustu min.
leta. Državni pravnik Varga je v
članku videl "šouvavanje zopet ma-
djarsko narodnost". Porotno sodišče
je spoznalo Polaka za krivega in ga
obsojilo na tri mesece zaporu, 100
kron denarne globe in v poravnavo
vseh stroškov.

Zoper Poljake.

"Kuryerju Warszawskemu" se iz
Petrograda javlja, da v ruskih vla-
dinih krogih vlada zopet mišljenje Po-

ljakom neprijazno. Širi se govornica,
da se bode ruska vlada za koncesije,
ki jih je dala Poljakom v kraljestvu,
odskodila s tem, da ne bode dovolila
enakopravnosti Poljakom na Litvi in
v Rusiji.

Lastavice in kužne bolezni.

Arthur Beaven, proučevalec ptic, je
nedavno obelodanil neko knjigo, v
kteri opisuje svoja opažanja na las-
taviceh v Egiptu. Enega dne je
neki človek opazil, da so se lastavice
nenadoma napravile na pot in v res-
nici zapustile mesto, a da se ni moglo
znati, kaj je bilo temu vzrok. Pri-
povedoval je ta slučaj Beavenu, ki
mu je odvrnil: Da so se lastavice
nakrat odselile, je vzrok ta, da do-
bimo v kratkem — morda tekem 8
dni — kolero. To sem izkusil že dva-
krat. Prorokovanje se je izpolnilo.

Iz krajev, kjer se ima pojaviti ru-
mena mrzlica ali kuga, se tudi izsele
lastavice.

NAZNANILO.

Rojakom Slovincem naznanjam ža-
lostno dogodbo, ktera sramoti naš
narod v tej deželi.

V Barberronu, Ohio, bival je rojak
Anton Brajar z ženo in štirimi otro-
ci, od kterih so tri dekleta v starosti
15, oziroma 12 in 7 let, in eden 9 let
stari dečko. Starejša deklica je sla-
bomna in zelo boječa. Dne 23.
aprila zapustila je žena svojega mo-
ža ter jo popihala z Andrejem Peter-
ca in z otroci v Waukegan, Ill. An-
drej Peterca je majhne postavne ter
je imel svoječasno rumene brke, kte-
re si je kasneje obрил. Doma je pod
Ljubljano na Dolenskem. Bivali so
tukaj v Waukegan, Ill. brez denarnih
sredstev ter napravili \$100 dolga, za
kar sem jaz podpisani bil porok. —
Jednega dne ponoči, ko sem jaz delal,
so jo pa zopet odkurili od tukaj in
njim se je pridružil tudi Josip Ja-
mink, doma iz lga. Svoto, za ktero
sem bil porok, moram sedaj jaz trpe-
ti. Zato svarim rojake pred temi
tički, da jih tudi tako ne prevarijo,
kakor so mene.

Prej omenjeni gotovo ni šel daleč,
ker imel je samo kacih \$20. V Bar-
bertonu je bil pri družtvu Triglav št.
48 S. N. P. J. Slovence, izogibajte
se jih!

Frank Primc,
714 Market St., Waukegan, Ill.
(24-27-5)

POZDRAV.

Naptil sem se zopet po dolgem
času za par mesecev v mili mi rojstni
kraj, da obiščem mi predrage še ži-
veče znanee in sorodnike. V New
Yorku na obali velikega oceana spo-
minjam se Vas tu ostalih prijateljev
in znanee v Coloradi, posebno pa
moje obitelji in vseh družih v Den-
veru, Colo., ter kličem vsem skupno:
Srečno! Na veselo svidenje!

My best regards to all my Ameri-
can customers and friends in Denver,
Colo. I assure them to shake hands
with them in a short time.

New York, 21. maja 1907.

John Blatnik.

Kje je moj brat IVAN STRUŽNIK?
Pred 3. meseci bila sva skupaj v
Portlandu, Oregon, od tam ne vem,
kam je šel. Poročati mu imam
nekaj zelo važnega. Kdof izmed
rojakov ve za njegov naslov, naj
ga mi blagovoli naznaniti. Mihal
Stružnik, Box 25, Clayton, Wash.
(23-27-5)

Iščejo se

STALNI DELAVCI V STROJARNI.

Plača od komada, \$2.00 do \$2.50 na
dan; navadni neučeni delavci po
\$1.60, avstrijski stan in hrana.

Pišite na: Frank Novak, ali An-
thony Golear, care of Proctor, Eli-
son & Co., Elkland, Pa.
(17-5-17-6)

Išče se ANTON ZALAR, doma iz
Verbičja pri Grospljem. Kdor iz-
med rojakov ve za njegov naslov,
naj ga blagovoli naznaniti bratu:
John Zalar, Box 197, Chisholm,
Minn. (22-24-5)

NAZNANILO.

Rojakom naznanjamo, da je sedaj
naš potnik Mr. JANKO PLEŠKO v
Clevelandu, Ohio. Obiskal bode ce-
njenega rojaka najprvo v Clevelandu in
okolici, potem pa se poda v države
Illinois, Wisconsin, Michigan, Minne-
sota, Colorado, Kansas itd., ter ga
vsem prav srčno priporočamo.
Frank Salzer Co.

Slovenski katoliški

podp. društvo

za Zjedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Ustanovljeno dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOSIP ZALAR ml., Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: IVAN TELBAN, Box 3, Moon Run, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ALOJZIJ ZAVERL, Box 374, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

IVAN DRAŠLER, Box 28, Forest City, Pa.
ANTON PIRNAT, Box 81, Duryea, Pa.
ANDREJ SUDER, Box 108, Thomas, W. Va.
FRANK SUNK, Luzerne, Pa.

POROTNI ODBOR:

KAROL ZALAR, Box 28, Forest City, Pa.
IVAN SKODLAR, Forest City, Pa.
ANTON BORŠNIK, Forest City, Pa.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL SUNEČ, 421 7th St., Calumet, Minn.,
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROŽIČ, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: ANTON GERZIN, 306 Pine St. Hibbing, Minn.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

FRAN MEDOS, predsednik nadzornega odbora,
9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.
IVAN KERŽIŠNIK, III. nadzornik, Box 138, Burdine, Pa.

POROTNI ODBOR:

JAKOB ZABUKOVEC, predsednik porotnega odbora,
4824 Blackberry St., Pittsburgh, Pa.
MIHAEL KLOBUČAR, II. porotnik, 115, 7th St., Calumet, Mich.
JOSIP PEZDIRC, III. porotnik, 1401-So. 13th St., Omaha, Neb.
Vrhovni zdravnik Jednote: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE L. BROŽIČ, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: JOHN GOVŽE, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry St., Pittsburgh, Pa. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OROBNOSTI

KRANJSKE NOVICE.

Nesreča. Ko je peljal 8. maja zjutraj delavec Franc Pintar, rodom iz Podlenke pri Seleh, s kamionjem obložen voz po Krakovskem nasipu in Ljubljani, je zdrčal z voza težak kamen voznika na desno nogo, ki se je zlomila. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

PRIMORSKE NOVICE.

Žepni tatovi. Preko sto kron je neznan zmožnik 7. maja predpoludne ukral iz žepa Katarini Angeli, ki je prišla v Trst iz Fjumičela. Katarina je imela v žepu novčarko, a v isti 80 kron v zlatu, bankovec za 20 K in 6 komadov po kroni. Ko je zapazila, da je vse to izgubilo iz žepa, je šla na policijo prijaviti neljubi dogodek. — Težak Josip P., stanujoči v ulici del Belvedere v Trstu, je bil 6. maja ob 3. uri aretovan v kavarni "Rosa", ker je tam dremajočemu kurjaču Al. Zupančiču ukral iz žepa novčarko, v kateri je imel 50 kron denarja. Ko so mu na policiji preiskali žep, so našli pri njem le krono in 60 vinarjev. Vendar so ga pridržali v zaporu. — 20letni težak Rihard Š., stanujoči v ulici Media v Trstu, je bil 6. maja ob 3. uri aretovan v kavarni "Al Fedel Trieste", in sicer na zahtevo Frana Nakliča, kteremu je par ur prej v kavarni "Alle Nazioni" v starem mestu ukral iz žepa sedem kron denarja.

Pretepel jo je. 32letni mizar Evgen B., stanujoči v ulici del Murgione v Trstu, je bil aretovan v neki tolerancijski hiši v zagati Marinella in sicer zato, ker je tam pretepel 40letno lahkoživko Marijo Klusič. Zadal ji je več neznanih ran na glavo. Ona je morala na pomožno postajo društva "Igea", njega so pa redarji odvedli na policijo, kjer je bil vzet na zapisnik in potem izpuščen.

Poskus samomora. Neka Katarina Santler, ki je stanovala pri neki Mariji Vurer v hiši št. 17 v ulici della Caserna v Trstu, je dne 7. maja v jutro ob 9. uri spila precejšnjo množino karbolne kisline. Pozvan je bil k njej na pomoč zdravnik z zdravniške postaje, ki je bil izpravljen, da jo dal prenesti v mestno bolnišnico. — Katarina Santler je ločena od moža, a imela je pri sebi petletno hčerko Beatrice. Mož je pa sedaj brzojavno potem zahteval iz Pulja od sodišča, da se hčerka izroči njemu. In v tem najbrže tliči vzrok blaznega poskusa nesrečne matere.

Roparski napad. Nedavno se je izvršil na cesti blizu Lofnava roparski napad. Dva roparja sta napadla 30-letnega meštarja A. Marego iz Fare, pobila na tla ter ga oropala denarja več sto kron. Marego leži v bolnici.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Razirili bodo znatno južni kolo-dvor v Mariboru. Da pripravijo več prostora za tise, so deloma pokrili, deloma nredili Počohovski potok. Vsa dela so stala 250.000 K.

KOROŠKE NOVICE.

Nova lokalna železnica. V kratkem, nameravajo otvoriti lokalno progo Svetinvas-Borovlje. Ta proga je velikega pomena za splošni Rož, posebno pa za Borovlje, kjer bodo tam mošnje fužine za žico in žrebilo zelo povečali. V ta namen se bodo tovarne v Bajtišah in Podjubiljem opu-

bo predloga vzprejeta brez velike težave. Pozneje pa predloži vlada radikalne reforme poslovnika.

Shod poljskega ženstva. Da se proslavimo zasluge poljske pisateljice Elize Orzeszkove, "bode" "Komitet jubileuszowy" v Varšavi priredil mesec junija in sicer dne 9., 10. in 11. shod poljskega ženstva iz vseh poljskih dežel in poljskih naselbin v tujih deželah. Na shodu se bode proslavilo štiridesetletno književno delovanje Elize Orzeszkove in obenem se bodo razpravljala razna vprašanja, ki so v zvezi s položajem in delovanjem ženstva; na shodu se bodo pretresala vprašanja vzgojevalna, družabno - gospodarska, pravopolitična in etično-socialna. Referati nekaterih govornikov se bodo objavili v posebnem zborniku pod naslovom "Kobieta w zycie społecznem". Predsednica jubilejnega odbora je poljska pesnikinja Marya Konopnicka.

Na Slovaškem ni prišlo kakih 600 vojaških nabornikov k naboru. Vzrok tega je izseljevanje. Gospodarske in politične razmere izganjajo Slovence iz domovine v Ameriko. To dejstvo je vojske kroge zelo presenetilo. In tudi je presenetilo, da izmed tistih novincev, ki so prišli k naboru, je bilo samo 25 sposobnih za vojaščino. Če pojde tako naprej, potem se bode vojaška gospoda še bolj fužila posledicam — madijske navelade.

Kaznovan odvnetik. Disciplinarni senat budimpeštanske odvnetiške zbornice je obsodil odvnetika dr. Michaela Weissa v globo 1600 K, ker je vzlele ponovnim opominom lovil svoje klijente na sodišču.

Resolucija petrogradskega plemstva. V Petrogradu se je vršilo zborovanje nove organizacije, ki je namen, da v Petrogradu nastanejo plemstvo združi v zvezo. Zbor je sklenil zahtevati od vlade, da se plemeniškim posestnikom zemljišča do odškodnina za škodo, povzročeno jim od upornih kmetov, da se redarstvo ojači ter poostri kazni za agrarske zločine, ker so sodišča — po mnenju zbora — prebela in milostna nasproti revolucionarnemu gibanju in mu dajejo s tem potuho. Plemstvo naj se združi za boj proti revoluciji, ki dobi oporo v dumi.

Razpuščena zveza češke nižje duhovščine. Praško namestništvo je na posredovanje praškega nadškofa kardinala Skrbenskoga razpustilo zvezo češke nižje duhovščine.

Kadetska šola za trdnjavske topničarje. Namesto opušteno topniške kadetske šole v dunajskem arzenalu, se ustanovi kadetska šola za trdnjavske topništvo.

Predstjudije za splošno volilno pravico. Iz Budimpešte poročajo, da namerava ogrska vlada z ozirom na študije za razširjenje volilne pravice, odposlati na Dunaj več veščakov, da naberejo izkustva na licu mesta.

Šolske počitnice v Berlinu 1. 1907 so razdelile nastopno: velikonočne počitnice trajajo od 23. marca do 8. aprila, binkošne od 17. do 24. maja, poletne od 5. julija do 13. avgusta, jesenske od 28. sept. do 8. oktobra, božične od 21. decembra 1907 do 7. januarja 1908.

Pravda za 500 milijonov kron. Nekaj podjetnikov je vložilo tožbo proti mestu Karlove vari, oziroma proti erariju. Zahtevajo odškodnino 500 milijonov kron, ker vsled varstvenih naredb za Karlovaške vrelce, ne morejo dvigniti premoga. Tožba je tako obsedna, da jo je bilo treba tiskati. Razprava bo pri okrožnem sodišču v Hebu.

Ukradena železnica. Malo čudno ali vendar resnično, da je možno ukrasti tudi železnice. Irski železniški komisiji so nedavno javili, da je bilo z neke vicinalne železnice, ki je radi velikih izgub ustavila promet, vse odnešeno, kar so mogli odnesti v daljavi 18 km: tračnice, števili, brzojavni drogi, stražarnice in kolodvor. Raznup golih zidov in železniškega nasipa ni ostalo prav ničesar.

Stavka slukinji. V Arizianu v Italiji so vse služkinje zapustile svoje službe in se odločile branijo, zopet začeti svoje delo. Njihova organizacija je izborna in zastopnice zahtevajo zvišanje plače, deseturni delavnik in posebno plačo za čezurno delo.

Poroka dveh slepcev. V Wormsu na Nemškem sta se nedavno poročila dva slepca. Ženin je star 32, nevesta pa 39 let. Ženin pleste stolice.

Ministrski svetnik proti Slavjanom in Madjarom. Z Dunaja poročajo, da je ministrski svetnik Kamil Kuranda, sin nekdanjega znanega politika, imel kakor kandidat za takozvani "Quaiviertel" na Dunaju govor, v katerem je na nečuten način napadel Slovence in posebno še Madjare. Ogrski ministrski predsednik je od dunajske vlade brzojavno zahteval, da Kuranda nemudoma izpuste iz službe.

Deset milijonov v naučne svrhe. Nedavno v Parizu umrl bankir Comerey je v svoji oporoki zapustil pariskemu vseučilišču 10 milijonov frankov. Obresti od te svote imajo se porabiti zlasti za štipendije mladim učenjakom.

Kje je FRAN SUŠNIK? Potovala sva skupaj iz starega kraja ter došla na parnika La Lorraine dne 1. maja t. l. v New York. Pomagal mi je prenašati kovček, nakar sva se neznano razšla. Sedaj ne vem, kje je moj kovček. Potoval je nekam v Minnesota. Za njegov naslov bi rada zvedela: Maria Šubie, R. F. D. 9, Smithfield, Pa., Fayette Co. (24-25-5)

POZOR, ROJAKI!

Od več strani prejel sem poročila o nekih agentih, kateri se silijo s tem, da so mano v zvezi. Jaz nisem imel in nimam za ure in zlatino dosedaj še nikakega agenta, temveč sam svoječasto običnem cenjene rojake, ter za to, kar prodam, tudi jamčim jaz sam. Torej pozor, rojaki, pred agenti dvomljive vrednosti!

Se priporočam ter pozdravljam cenjene rojake.
M. POGORELEC,
1114 Heyworth Bldg., Chicago, Ill. (22-24-5)

Kje je moj brat IVAN PEČNIK? Zadalji njegov naslov sem imel iz Waukegan, Ill., delal je pri American Steel & Wire Company. Preje se je nabaial - Milwaukee, Wis. Jaz sem na avstrijski krizarki Aspern in sem mu pisal in brzojavil iz Norfolk, Va., pa nisem dobil odgovora. Sedaj smo v new-yorškeji luhi do 4. junija. Kdor iz med rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi blagovolijo naznaniiti, za kar mu bom zelo hvaležen. — Frank Pečnik, S. M. S. "Aspern", New York, N. Y. (23-25-5)

Iščem mojega moža IVANA RAIHJA VINČEC, iz sela Mošenca, občina Ribnik pri Karlovcu, Hrvatsko. Preteklo je že 13 let, odkar nisem nič slišala o njem. Pred tremi leti je bil pri Marko Hočevanju v Ely, Minn., kot bartender vslužben in kakor sem zvedela, se še sedaj tam nahaja. Zato prosim rojake Hrvate in Slovence, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovolijo naznaniiti; za njegov trud naj mi pošlje račun, nakar mu takoj odposljam denar. Z bratskim pozdravom se bilježive njegova žena Kata Rahija in hči Eva Starčević, 10812 Torrence Avenue, South Chicago, Ill.

Naznanilo.

Tem potom naznanjam cenjenim rojakom v Calumetu, Mich., in okolici, da sem s 1. majem letos preselil mojo "NARODNO GOSTILNO" v hišo št. 209 na 7. cesti, katero sem kupil od Fran Papeža. Točil bodem vedno sveže pivo in razne najboljše likerje ter prodajal vedno fine smodke itd. Vsak rojak bode gostoljubno sprejet. Pošiljam denarje v staro domovino po dnevnem kurzu. Na tisoče sem že odposlal rojakom v staro domovino in vsakdo, kateri je z menoj posloval, je bil zadovoljen. V zvezi sem s slovensko, slovenec in Hrvatom dobro znano trdko FRANK SAKSER OO. v New Yorku. Poštenost, pravičnost in točnost je moje geslo.

Paul Shaltz,

209 7th Street, Calumet, Mich. (45-46)

SALOON

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

Slovenec in Hrvatom priporočam svoj

DELO DOBE PREMOGARJI. Izurjen nakladalec in kopaci s stroji, z rodbinami in boarding-housi; nove hiše, dobre plače in stalno delo; tu ni dela, pač pa pomanjkanje delavcev. Vprašajte pri: RED ROCK FUEL COMPANY'S COLLIERIES, Red Rock, W. Va., ob Baltimore and Ohio železnici. (2-5-2-6)

JOHN VENZEL,
1017 E. 62nd Street, N. E. Cleveland, Ohio
izdelovalec kranjskih in nemških HARMONIK.

Delo napravim na zahtevo naročnikov. Cene so primerno nizke, a delo trpežno in dobro. Trivrstni od \$22 do \$45. Plošče so iz najboljšega cinka. Izdelujem tudi plošče iz aluminia, niklja ali medenine. Cena trivrstnim je od \$45 do \$80.

Pozor Rojaki!

Potne noge, kurja očesa in ozeblino Vam popolnoma ozdravim samo edino z Knajpovim praškom, kdor želi poskušnjo naj pošlje 30c v znakomah na kar mu takoj prask pošljem. Za golobradce in plešaste imam najboljšo mazilo po katerem se v 6 tednih lepi brkovi, brada in lasje narastejo, če ni to resnica plačam vsakomu \$500.

Jakob Wahčič,
329 SOUTH FRONT STREET,
STEELTON, PA.

WINNETOU,
Rdeči Gentleman

je izšel in se dobi 1. zvezek za 40c., I. in II. zvezek pa za 75c. s pošto vred.

Upravnistvo "Glas Naroda"
109 Greenwich St., New York.

NARAVNA
KALIFORNIJSKA VINA
NA PRODAJ.

Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s posodo vred.
Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred.
Izvrstna travpica od \$2.50 do \$3 galon s posodo vred.
Manj nego 10 galon naj nič ne naroča, ker manje količine ne morem razposiljati. Zajedno z naročilom naj ga naročniki dopoljšajo denar, ozroma Money Order.
Spoštovanjem
Nik. Radovich,
594 Vermont St., San Francisco, Cal.

PIŠITE
še
DANES
NA
"SLAVIA"

Watch and Jewelry Co.
27 Thames St., New York, N. Y.

po veliki cenik, okrašen z več sto slikami ur in druge zlatnine. Oni cenik nudi vsakemu s svojo veliko izbero najboljših in najraznovrstnejših ur, veržije, prstanov in sploh druge zlatnine, — cela draguljarska trdka v lastnej hiši, — omogoči Vam veliko lažje izbrati in tudi naročiti veliko ceneje, kakor v kterejkoli trgovini te svrhe.

SAMO 1 CENT.

SAMO JEDEN CENT za dopisnico in donese Vam v hišo zastoj in poštne prosto krasni cenik in naročitev po njem prihrani Vam MNOGO DOLARJEV.

NE BOJTE SE TOREJ IZDATI TA CENT, TEMVEČ OPOZORITE SE VAŠE PRIJATELJE NA TO!

Ivan Govže,
Ely, Minn.

Ako hočete dobro postrežbo z mesom in grocerijo, tako se obrni na

Martin Geršiča,
301-303 E. Northern Ave.,
Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

Mobase, rebra, jezike, šunke itd.

Govorim v vseh slovaških obilni obisk.

Mr. Marko Kofalt je naš zastopnik za vse posle in ga rojakom toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.

MARKO KOFALT,
249 So. Front St.,
STEELTON, PA.

Priporočam Slovincem in Hrvatom v Steeltonu in okolici za izdelovanje kupnih pogodb, pooblastil ali polnomoči (Vollmacht) in drugih v notarski posel spadajočih stvari, ktere točno in po ceni izvršujem.

Dalje prodajam parobrodne listke za v stari kraj za vse boljše parnike in parobrodne proge ter pošiljam denarje v staro domovino po najnižji ceni.

Mr. Marko Kofalt je naš zastopnik za vse posle in ga rojakom toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.

FRANK SAKSER CO.

ROJAKI SLOVENC!

PIŠITE PO NOVO OBŠIRNO KNJIGO

„ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov

se zastoj
razdeli
med
Slovence

KNJIGA „ZDRAVJE“

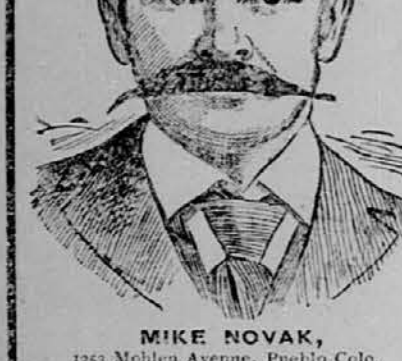
katera je pred kratkim izšla od slavnega in obče. znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Iz te knjige, katera je napisana v materinem (Slovenskem) jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah, bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. prvi in edini, kateri se v resnici zanima za naš narod v Ameriki ter hoče bratski svetovati in poučiti rojake, kako se zamore ohraniti največji zaklad „ZDRAVJE“ in kako izgubljeno nazaj zadobiti. Take knjige še niste videli, še manj pa čitali. Iz nje se bode prebrčali, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini, kateremu je natanko znana vsaka bolezen zato edini zamore garantirati za po počno ozdravljenje vsake, bodisi akutne ali zastarele [kronične] bolezni notranje ali zunanje, kakor tudi tujne spolne bolezni moške ali ženske, pa naj se drugi še toko hvalijo. On edini ozdravi jetiko in sifilis točno in popolnoma. Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno.

Ozdravljen: reumatizma v rokah, nogah in križu.

V dokaz nekaj najnovejših zahval:

Ljubi moj prijatelj
Dr. E. C. COLLINS M. I.
Jaz Vam odgovarjam na Vaše pismo in izpolnivši Vašo željo Vam pošiljam mojo sliko, katero Vas prosim da stavite v časopise in se Vam lepo zahvaljujem za ta zdravila, katera ste mi poslali, ker jaz sem sedaj popolnoma zdrav, da ne potrebujem več zdravil.

Se Vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočujem, ostajam Vaš prijatelj
MIKE NOVAK.

Zatočaj rojaki, ako ste bolni ali slabi ter vam je treba zdravniške pomoči, prašajte njega za svet, predno se obrnete na drugega zdravnika ali zdravniški zavod. Natanko in bez strahu opišite svojo bolezen v materinem jeziku, naznanite koliko ste stari, koliko časa traja bolezen in vse druge podrobnosti, ali pišite po knjigo katero dobite zastoj, ako pismu priložite nekoliko poštinih zdamk za poštino. Pisma naslavlajte na sledeči nastov:

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th St. New York N. Y.

Potem smete mirne duše biti prepričani v kratkem popolnoma ozdravljenju.

Najboljše in najbolj priporočljivo domače zdravilo so znane "MARIJACELJSKE KAPLJICE".

Kdor jih je rabil, ve, kako neprecenljivo je to zdravilo za tiste, ki trpe na slabem zelodcu, slabosti in glavobolu, slabem prebavljanju in težkem dihanju. Ze po kratki uporabi, zginejo navadno bolečine. Naj jih torej nobena družina ne pogreša. Cena za 3 stekli \$1.50, za 6 stekli \$2.75, za 12 stekli \$5.00.

ČUDODELO NAZILLO ZA LASE.
Po zdravnikih novo pronašilo in najboljše sredstvo, ki zanesljivo prepreči izpadanje las, pospešuje rast, ohrani čisto kožo, ter daje prijeten hlad. 1 skatujja \$1.50, 3 skat. \$4.00. Marijaceljske kapljice kakor tudi zdravilo za lase razpošilja: M. RENEY, Box 32, Sta. D. New York, N. Y.

AUSTRO-AMERICAN LINE

Regularni potni parniki

"Laura" odpluje 1. junija.

"Francesca" odpluje 11. junija.

"Sofia Hohenberg" odpluje 4. julija.

vozijo med New Yorkom, Tratom in Reko.

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta v Ljubljano in sploh na Slovensko. Železnica velja do Ljubljane le 50 centov. Potniki dospo isti dan na parnik, ko od doma grede.

Phelps Bros. & Co., General Agents,
2 Washington St., New York.

MARKO KOFALT,
249 So. Front St.,
STEELTON, PA.

Priporočam Slovincem in Hrvatom v Steeltonu in okolici za izdelovanje kupnih pogodb, pooblastil ali polnomoči (Vollmacht) in drugih v notarski posel spadajočih stvari, ktere točno in po ceni izvršujem.

Dalje prodajam parobrodne listke za v stari kraj za vse boljše parnike in parobrodne proge ter pošiljam denarje v staro domovino po najnižji ceni.

Mr. Marko Kofalt je naš zastopnik za vse posle in ga rojakom toplo priporočamo.

FRANK SAKSER CO.

FRANK SAKSER CO.

FRANK SAKSER CO.

"Winnetou, rdeči gentleman".

Spisal Karl May. Priredil za "Glas Naroda" R.

(Nadaljevanje.)

Ali se moramo namreč razdeliti. Indijanci pridejo vsekakor od severa; blagajnik nam pove za tri smeri, po katerih je mogoče priti do Cañona. Jaz prevzamem zapadno stran, Winnetou srednjo, Walker pa vzhodno, to je tisto po kateri smo mi prišli v Cañon.

Splezam po skalovju v pragozi in grem ob robu neke zajed vedno proti severu. Za dobre tričrt ure pridem do mesta, kateri se mi zdi pripravljen za mojo nalogo. Na nekem gričku zapazim namreč velikanski hrast, prav poleg pa vitko jelko. Splezam najprvo na jelko, potem pa grem po veji na hrast. Splezam tako visoko, kolikor mi je mogoče.

Sveže, gosto zelenje me tako skrje, da se ne more zapaziti od nobene strani. Od tukaj vidim zelo dobro na vse strani; vsaka planica, ves obširen vrh gore leži pred menoj. Uredim si sedež kar mogoče, potem pa začnem opazovati natančno vso okolico.

Več ur sedim, ne da bi zapazil kaj posebnega; toja to me ne sme utruditi. Konečno vidim na severni strani, da zleti jata vran raz neko drevo. To je lahko samo slučaj. Toda ptici se ne dvignejo vsi naenkrat in ne zletijo vsi v eno smer, ampak križajo po zraku in poselejo konečno na neko drevo nedaleč od prvega. Nekdo jih je moral pregnati.

V kratkem se ponovi ta prizor dvakrat, trikrat. Jasnó je, da mora prihajati nekdo od severne strani, proti katerim beže vrane; smer mora držati precej proti mojemu skritju. Hitro splezam raz drevo, sopiham proti tistemu kraju in zakrivam skrbno svoj sled.

Pridem do dozvoleda neprodorne gošče in se spravim vajo. Ležem na zemljo in čakam. Kmalu se začne plaziti postava tiho kot duhovi: jeden, dva, štiri, pet, šest Indijancev gre mimo mojega skrivališča drug za drugim. Njihove noge ne stopajo na tihljen les, ker bi povzročali s tem prevelik šum.

To so ogleduhi. Bojne barve nisojo na obrazih.

Ko zginejo mimo mene, zapustim svoje skrivališče. Vem zagotovo, da se bodo plazili po največji gošči. Tudi morajo preiskati okolico, predno smejo prodirati dalje. To je zelo zamudno. Jaz grem lahko kar naravnost po najboljši planem svetu, ker vem, da sem tako najbolj varen. Pustiti jih moram daleč za seboj. Zato tečem, kar me morejo nositi noge. Po dobri četrt uri že splezam po stenah v Cañon.

V času je mnogo bolj živahno kot prej. Takoj zapazim, da je prišlo mnogo novih ljudi. Baš ko grem preko proga, zapazim v svoje veliko začudenje Winnetouva, kateri se pravkar plazil v Cañon. Počakam ga in ga vprašam, ko pride do mene:

"Moj rdeči brat prihaja istočasno z menoj. Ali je kaj zapazil?"

"Winnetou prihaja, ker mu ni treba več čakati," odvrne. "Saj je moj brat Sharili opazil ogleduhe."

"Ah! Kako pa ve to Winnetou?"

"Winnetou je sedel na nekem drevesu in opazoval z daljnogledom. Kar zagleda daleč na zapadu drugo drevo. Vedel je, da je tam okolica mojega brata; ker ve, da je pameten, je bil prepričan, da je splezal on na tisto drevo. Precej časa zatem zagleda Winnetou točke na nebu. To so bili ptici, kateri so zleteli pred ogleduhi. Moj brat je moral videti to in opaziti ogleduhe. Zato se je vrnil glavar apaski v campo, ker se mu je želelo odveč čepeti na drevesu."

To je zopet jeden dokaz indijanske bistroumnosti.

Predno se vrneva v campo, nama pride jasproti neki mož, katerega nisem še nikdar videl.

"Ah Sir, ali se že vračate?" me vpraša. "Moji ljudje so vas videli, ko ste plezali po skalah in mi naznanili. Za moje ime že veste. Jaz sem colonel Rudge in sem vam dolžan veliko zahvalo."

"Saj bode še časa dovolj, colonel," odvrnem. "Zdaj moramo najprvo razstreliti skalo, da opozorimo našega tovariša. Zapovelite takoj, da se bodo ljudje skрили, kajti ogleduhski ogleduhi bodo za četrte ure že opazovali tabor."

"Well, to se zgodi! Pojdite notri, jaz pridem takoj za vami!"

Trenutek pozneje že zagrmí tako močan strel, da ga mora slišati Walker. Precej nato se poskrrijejo delavci po kočah; le nekaj malega jih ostane pri delu. Rudge pride kmalu k nam.

"Sir, povejte mi pred vsem, kaj ste opazili?" me vpraša.

"Sest Ogellallahov, kateri so za ogleduhe."

"Well, mi hočemo poskrbeti, da se pošteno zmotijo! Čujte, mi smo dolžni največjo zahvalo vam in vašima tovarišema. Povejte, s čim naj vam skazemo svojo zahvalo!"

"S tem, da ne govorite o tem, Sir. Ali ste našli moj listek?"

"Seveda."

"In ste šli po mojem navdilu?"

"Mi smo se vrnili takoj, ker bi drugače še ne mogli biti tukaj. Kot se vidi, smo se vrnili baš pravočasno. Kaj se vam zdi, kdaj nas obiščejo gospodje railtroublerji in Ogellallah?"

"Napadli nas bodo jutrajno noč."

"Potem imamo dovolj časa, da se spoznamo dobro, Sir," pravi smeje.

"Pojdite in pripeljite svojega rdečega tovariša. Vi ste mi dobrodošli gostje!"

Pelje Winnetouva in mene v drugo zidano zgradbo, ktera ima več od delkov. V jednem je stanovanje, ktero je dovolj prostorno za vse. Colonel Rudge je krepke postave in se gotovo ne boji Indijancev. Kmalu se spoprijateljimo; tudi Winnetouva ugaja, katerega je colonel že itak poznal dolgo, četudi samo po imenu.

"Pojdite Messrs, hočemo uničiti jedno steklenico, ker nimamo še opravka z Indijanci," pravi inženir. "Udomačite se in mislite, da stanujete pri dolžniku. Kadar se vrne vaš tovariš, dodeli Walker, naj kar pride k meni."

Prepričani smo, da nas opazujejo zdaj ogleduhi. Kmalu se vrne debeli Fred; zapazil ni ničesar, pa je šel na stran.

Dokler je dan, nimamo nobenega opravka; toda ni nam dolgčas. Rudge je pripovedoval svoje dogodke iz življenja. Ko se tako zmravi, da ne morejo Indijanci nič več opazovati, začno dodelovati utrdbe. Veseli me pri tem, da upošteva colonel vse moje odredbe.

Tako mine noč in drugi dan. Mlaj je; popolnoma temna noč leže na Cañon. Potem se začne pržigati zvezde in svetle tako jasno, da se vidi precej daleč izven utrjenega zidu.

Možje so vsi oboroženi s puškami in noži. Mnogo jih ima tudi revolverje ali samokrese. Ker napadajo Indijanci navadno po polnoči baš pred jutranjo zoro, postavimo na klopi le potrebno stražo; ostali leže v travi in se pogovarjajo potihoma med seboj. Nobene sapice ni; toda to je le navidezen mir. Ko se približa polnoč, zgrabijo ljudje za orožje in gredo na odkazana jim mesta na nasipu.

Z Winnetouvom stojim pri vratih in držim Henryjevo brzostrelko v rokah. Puško sem pustil v zgradbi, ker je brzostrelka boljša za ta namen.

Razdelili smo se enakomerno na vse štiri strani ograje. Dvestosedet mož nam stoji, ostalih trideset pa straži naše konje.

Čas nam gre silno počasi. Marsikdo si začne že misliti, da je naš račun slab. A čuj! Naenkrat se zasliši, kot bi bil padel kamenček na tračnice. Precej nato se zasliši tisti posebni šum, kateri se zdi človeku kot lahna, lahna sapica. Lopovi prihajajo.

"Pozor!" zasepeem svojemu sosedu.

Ta opozori svojega soseda; v teku jedne minute vedo že vsi, da se pripravlja nekaj. Neizrečeno gibčne postave se plazijo kot duhovi v temni, razdele se na desno in levo, ne da bi povzročale najmanjši šum. Obkole nas popolnoma. Pričeti se mora vsak trenutek.

Sence se bližajo. Se petnajst, deset — osem korakov so od ograje. Kar zaplava močan, jasek glas po nočni tmini:

"Selkhi Ogellallah! Ntsagē siji Winnetou natan Apaches! Šne ko — Smrt Ogellallahom! Tukaj stoji Winnetou, glavar apaski. Ustrelite!"

Dvigne svojo s srebrom okovano puško; njen strel razsvetli za trenutek vso okolico. Boj se začne. V trenutku zagrmí nad dvesto strelcov. Le jaz nisem sprožil; hočem videti prej, kak uspeh so dosegli strelci, kateri so prišli nepričakovano kot grozna, a pravična kazen. Celo minuto je vse tiho; potem pa se zasliši o grozno vpitje, ktero deluje na živčevje, kot bi ga hotelo streti v prah. Nepričakovan vzprejem je presenetil za trenutek divjake; potem pa se začne dreti kot tisoč vragov po Cañonu.

"Ustrelite še jedenkrat!" zapove colonel, katerega se sliši dobro kljub indijanskemu vpitju.

(Dalje prihodajši.)

V slučajih nesreče

izvijenja udor, ako skoči kost iz svojega ležišča itd. rabite takoj

Dr. RICHTERJEV
Sidro Pain Expeller.

On suši, zdravi in debavi udobnost. Idujte ga vedno dom. in skrbite, da si nabavite pravega z našo varnostno znamko sidrom na etiketi.

V vseh lekarnah po 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Street, New York.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino.

BRZOPARNIKI

francoske družbe, severonemškega Lloydja in Hamburg-američke proge, kateri odplujejo iz New Yorka v Evropo, kakor sledi:

V HAVRE

(francoska proga):

LA SAVOIE

odpluje dne 6. junija ob 10. uri dop.

LA PROVENCE

odpluje 13. junija ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE

odpluje 20. junija ob 10. uri dopol.

LA SAVOIE

odpluje 27. junija ob 10. uri dopol.

V BREMEN

(proga severonemškega Lloydja):

KAISER WILHELM DER GROSSE

odpluje 4. junija ob 10. uri dopol.

KAISER WILHELM II.

odpluje 11. junija ob 6. uri zjutraj.

KRONPRINZ WILHELM

odpluje 18. junija ob 10. uri dopol.

V HAMBURG

(Hamburg-američka proga):

DEUTSCHLAND

odpluje 30. maja ob 7. uri zjutraj.

DEUTSCHLAND

odpluje 27. junija ob 6. uri zjutraj.

Za vse publikne ali natančne pojasnila glede potovanja pišite pravčasno na:

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York,

kteri vam bodo točno odgovorili in vas podučili o potovanju.

ONI ROJAKI,

kteri želijo potovati z manjšimi stroški, t. j. se voziti cenejši, naj se poslužijo

AUSTRO-AMERICANA PROGE,

ktere parniki vozijo direktno med

Treptom, Reko in New Yorkom.

Parniki odplujejo:

LAURA (nov parnik)

dne 1. junija popoldne.

FRANCESCA

dne 11. junija popoldne.

Dalje so še krasni poštni parniki na razpolago, kateri odplujejo kakor sledi:

V ANTWERPEN:

ZEELAND

odpluje 25. maja ob 2:30 popoldne.

KROONLAND

odpluje 1. junija ob 8:30 popoldne.

VADERLAND

odpluje 8. junija ob 2:30 popoldne.

FINLAND

odpluje 15. junija ob 8:30 popoldne.

ZEELAND

odpluje 22. junija ob 1. uri popoldne.

V BREMEN:

MAIN

odpluje 6. junija ob 10. uri popoldne.

GROSSER KURFÜRST

odpluje 13. junija ob 10. uri popoldne.

V HAMBURG:

PRETORIA

odpluje 8. junija ob 3. uri popoldne.

AMERIKA

odpluje 15. junija ob 7:30 zjutraj.

Ako kedo želi pojasnila še o drugih, ne tukaj navedenih parnikih, naj se z znanjem obrne pisanimu potom na znanu slovensko trdko:

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York,

in postrežen bode vsakdo vestno in hitro.

—ooo—

Kdor naznani svoj prihod, po kateri želenici in kdaj dospe v New York, pričakuje ga naš uslužbenec na postaji, dovede k nam v pisarno in sprejme na parnik brezplačno. Ako pa dosepe v New York, ne da bi nam Val prihod naznanili, nam lahko izpostaje (Depot) telefonirate po številki 1279

Rector in takoj po obvestilu pošljemo našega uslužbenca po Vas.

Le na ta način se je možno rojakom, ki niso zmožni angleškega jezika, izogniti oduhrum in sleparjev v New Yorku.

Vojne listke za navedene parnike prodajamo po isti ceni, kakor v glavnih pisarnah parobrodskih družb.

FRANK SAKSER CO.,

109 Greenwich St., New York, N. Y.

Cenik knjig,

KATERE SE DOBE V ZALOGI FRANK SAKSER CO., 109 GREENWICH STREET, NEW YORK.

MOLTVENIKI.

Bogu, kar je božjega, ličen molitvenik za moške, zlata obreza, polusojce, 75c.

Družna paša (spisal škof Fr. Baraga), platno, rdeča obreza, 75c., fina vezava, zlata obreza, \$1.00.

Jezus in Marija, vezano v slonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$2.00, vezano v šagrin \$1, vezano v platno 75c.

Ključ nebeskih vrat, vez. v slon. kost \$1.50.

Mali duhovni zaklad, šagrin, zlata obreza 90c.

Nebeške iskricke, vez. v platno 50c.

Rajski glasovi, 40c.

Otroška pobožnost, 25c.

Presv. Srce Jezusovo, platno, rud. obreza \$1.00.

Rožni venec, platno \$1.00.

Vrtec nebeski, platno 70c.

Skrbi za dušo, zlata obreza 80c., fino vezano \$1.75.

Sv. ura, zlata obreza, fino vezano \$2.00, šagrin vezava \$1.20.

Abecednik, vezan, 20c.

Ahnov nemško-angleški tolmač, 50c.

Angleščina brez učitelja, 40c.

Aladin s čarobno cvetlico, 10c.

Andrej Hofer, 20c.

Avstrijski junaki, 90c.

Baron Trenk, 20c.

Belgrajski biser, 15c.

Beneška vedečevalka, 20c.

Berač, 15c.

Bojtek, v drevo vpreženi vitez, 10c.

Bošnični darovi, 10c.

Burka vojaka, 30c.

Cerkvica na skali, 10c.

Cesar Fran Josip, 20c.

Cesarica Elizabeta, 10c.

Ciganova ocveta, 20c.

Cvetina Borogradska, 20c.

Cvetke, 20c.

Čas je zlato, 20c.

Črni bratje, 20c.

Četrto berilo, 40c.

Darinka, mala Črnogorka, 20c.

Deteljica, življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov, 20c.

Doma in na tujem, 20c.

Draga, umorjena srbska kraljica, 15c.

Dve čudopolni pravljici, 20c.

Dimnik: Besednjak slovenskega in nemškega jezika, vezan 90c.

Domači zdravnik po Kneippu, vezan 75c.

Domači zdravnik po Kneippu, nevezan 50c.

Erazem Predjamski, 15c.

Eri, 20c.

Evstahija, 15c.

Evangelij, vezan 50c.

General Laudon, 25c.

George Stephenson, oče železnice, 40c.

Golobček in kanarček, 15c.

Gozdovnik, 2 zvezka, skupaj 70c.

Grof Radecki, 20c.

Grundriss der slovenischen Sprache, vezan \$1.25.

Hedvika, banditova nevesta, 15c.

Hildegarda, 20c.

Hirlanda, 20c.

Hrvatsko-angleški razgovori, vezano 50c.

Hitri računar, vezan 40c.

Ivan Resnicoljub, 20c.

Izanami, mala Japonka, 20c.

Izdajalca domovine, 20c.

Izgubljena sreča, 20c.

Isidor, pobožni kmet, 20c.

Jaromil, 20c.

Jurčičevi spisi, 11 zvezkov, umetno vezano, vsak zvezek \$1.00.

Kako je izgledal gosd., 20c.

Knez Črni Jurij, 20c.

Krištof Kolomb, 20c.

Krvna ocveta, 15c.

Kako postanemo stari, 40c.

Katekizem, mali, 15c.

Katekizem, veliki, 30c.